

Maa- ja metsätalousministeriön asetus laitosten elintarvikehygieniasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (795/2014) muuttamisesta

TIIVISTELMÄ

Asetusta esitetään muutettavaksi siten, että siipikarjan ja tarhattujen kanien pienteurastamoissa teurastettavien eläinten enimmäismäärää nostettaisiin 150.000 eläimestä 300.000 eläimeen. Tämä mahdollistaa nykyisten pienteurastamoiden toiminnan laajentumisen ja kannattavuuden parantumisen. Muutos ei vaikuta elintarvike turvallisuuksiin eikä eläinten hyvinvointiin. Kotieläiminä pidettävien sorkka- ja kavioläimien pienteurastamoiden enimmäisteurastusmääriä nostettiin jo aiemmin tänä vuonna asetuksella (444/2016).

Muutoksen tarkoituksena on parantaa siipikarjan ja tarhattujen kanien pienteurastamoiden toimintaedellytyksiä.

Koska yllä mainituille pienteurastamoille on mukautuksia EU-lainsäädännön vaatimuksista, asetusmuutos on notifioitu Euroopan komissiolle ja toisille jäsenvaltioille. Asetusmuutosta ei vastustettu, joten kansallisen säännöksen antamiselle ei ole estettä.

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2017.

TAUSTAA

Muutoksen taustalla ovat toimijoiden esittämät muutostarpeet koskien elintarvikeyritysten toimintaedellytyksiä.

Edellisellä laitosasetuksen muutoksella (444/2016) nostettiin sorkka- ja kavioläimien pienteurastamoiden enimmäisteurastusmääriä 1 000 eläinyksiköstä 5 000 eläinyksikköön vuodessa. Useat lausunnonantajat pitivät tarpeellisena myös siipikarjan pienteurastamon enimmäisteurastusmäärän nostamista.

LAINSÄÄDÄNTÖ

EU-lainsäädäntö

Teurastamoiden hygieniavaatimuksista säädetään eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 853/2004 (*eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygieniä-asetus*). Mahdollisuudesta mukauttaa eli poiketa EU-lainsäädännön vaatimuksista säädetään asetuksen 10 artiklassa.

Kansallinen lainsäädäntö

EU-lainsäädännön vaatimuksia täydennetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella laitosten elintarvikehygieniasta (795/2014, *laitosasetus*). Laitosasetuksessa on useita komission hyväksymiä mukautuksia EU-lainsäädännöstä.

TAVOITTEET

Asetusmuutoksen tarkoituksena on siipikarjan ja tarhattujen kaniiden pienteurastamoiden toimintaedellytysten parantaminen, kuitenkin niin, että elintarviketurvallisuus ei vaarannu.

VAIKUTUKSET

Siipikarjan ja kaniiden pienteurastamon enimmäisteurastusmäärän nostaminen 150 000 eläimestä 300 000 eläimeen vuodessa mahdollistaa nykyisten pienteurastamoiden toiminnan laajentumisen ja kannattavuuden parantumisen. Muutos ei vaikuta elintarviketurvallisuuteen eikä eläinten hyvinvointiin ja se on linjassa sorkka- ja kavioläimien pienteurastamoiden enimmäisteurastusmääriä koskevan laitasetuksen muutoksen (444/2016) kanssa.

Teurastusmäärien huomattava nosto saattaa aiheuttaa tarpeen tehdä pienteurastamoihin rakenteellisia muutoksia. Nämä ovat ns. olennaisia muutoksia, joiden hyväksymistä toimijan on anottava Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralta.

Pienteurastamoilla, jotka teurastavat yli 150 000 siipikarjaan kuuluvaa lintua tai tarhattua kania vuodessa, on velvoite nimittää eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1099/2009 (*lopetusasetus*) 17 artiklan mukainen eläinten hyvinvoinnista vastaava henkilö. Tämä on uusi vaatimus toimintaansa laajentaville pienteurastamoille.

Pienteurastamon toiminnan laajentaminen edellyttää mahdollisesti ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa. Ympäristönsuojelulain mukaisesta lupavelvollisuudesta aiheutuu toiminnanharjoittajalle ja viranomaisille hallinnollista työtä.

Laitosasetuksen muutos tullaan ottamaan huomioon Eviran maksullisista suoritteista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1161/2014), jossa säädetään pienteurastamoiden lihantarkastusmaksuista.

Laitoksen toiminnan muutos ei suoraan vaikuta tarkastuseläinlääkärin läsnäolovaatimukseen pienteurastamoissa, vaan Evira arvioi teurastamokohtaisesti, voiko *post-mortem* lihantarkastuksen suorittaa edelleen jäädyttämässä, vaikka tuotantomäärät nousevat.

VALMISTELU

Asetusta on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä, yhteistyössä Eviran kanssa. Asetus on ollut lausuntokierroksella keväällä 2016 yhdessä eräiden muiden asetusluonnosten kanssa.

Mukautusten käsittely EU:ssa

Siipikarjan ja tarhattujen kaniiden pienteurastamon enimmäismäärät on ilmoitettu ns. TRIS-järjestelmän mukaisesti komissiolle ja toisille jäsenvaltioille kesäkuussa 2016 numerolla 2016/301/FIN. Ilmoitus (notifikaatio) löytyy hakutoiminnolla linkistä <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/en/>. Asetusmuutokseen ei ollut kommentteja, joten kansallisen säädöksen antamiseen ei ole estettä.

VOIMAANTULO

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2017.

YKSITYISKOHTAINEN SISÄLTÖ

Pykälät

3 § Määritelmät

2 momentin 12 kohdan pienteurastamon määritelmää muutetaan b ja c alakohtien osalta siten, että siipikarjan ja tarhattujen kanien pienteurastamon enimmäisteurastusmäärää nostetaan 150 000 eläimestä 300 000 eläimeen vuodessa. Muun tarhatun riistan kuin kanien pienteurastamoihin sovelletaan samanpainoisten tai lähinnä samaa lajia olevien eläinten enimmäisteurastusmääriä.

Siipikarjan pienteurastamoita koskevista vaatimuksista ja helpotuksista säädetään liitteen 2 luvussa 3.1. Pienteurastamoiden helpotuksista säädetään uudessa luvussa 3.1.1. Helpotukset koskevat myös tarhattuja kaneja.

Liite 2 Eri toimialojen laitosten rakenteelliset ja toiminnalliset lisävaatimukset

Luku 3. Siipikarjateurastamo ja siipikarjan pienteurastamo

Luku 3.1. Rakenteelliset lisävaatimukset ja luku 3.1.1. Siipikarjan pienteurastamon rakenteelliset helpotukset

Siipikarjan pienteurastamoiden karanteenijäähdyttämöä koskeva 6 kohta kumotaan luvusta 3.1 ja siirretään uuteen 3.1.1. lukuun.

Nykyinen pienteurastamoiden rakenteellinen helpotus säilyy ennallaan enintään 150 000 eläintä vuodessa teurastavien pienteurastamoiden osalta. Tämän rajan ylittävät pienteurastamot voisivat hyödyntää helpotusta Eviran laitoskohtaisen arvioinnin perusteella.

Ennen teurastusmäärän nostamista pienteurastamon tulee ilmoittaa asiasta Eviran lihantarkastusyksikölle. Evira arvioi tapauskohtaisesti, edellyttääkö laitoksen teurastusmäärän nosto rakenteellisia muutoksia laitoksessa ja voiko karanteenijäähdyttämöä koskevaa helpotusta hyödyntää. Rakenteelliset muutokset hyväksyy Evira. Arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa lisääntyneen teurastusmäärän vaikutus eläinten vastaanotto- ja teurastustilojen sekä jäähdytyskapasiteetin riittävyys. Lisäksi Evira arvioi, onko pienteurastamossa mahdollista jatkaa lihantarkastuksen suorittamista jäähdyttämössä.

Tarhattua riistaa koskevan luvun 4.1. mukaisesti siipikarjan pienteurastamoiden helpotuksia voidaan soveltaa myös tarhatun kanin pienteurastamoihin.